

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a sloga sve pokriva.“ Nar. Pos.

Izlazi svakog četvrtka na cisto arku.

Doplati se novčano, ako se i neplaćaju.

Nobiljogovani listovi se neprimaju. Prodajata s poštarinom stoji 6 for., sa soljake 3 for. na godinu. Razmjerno for. 3/4, i 1 za pol godinu. Istan orovino više poštarije.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Torretto br. 12.

Podplatani se doplati sa tiskara. Zaposleni se pismo tiskara po 2 vr. avakli rač. Ugled od 8 vr. takih svako 40 na. sa svaki redak isto 5 vr. ili u slučaju opstavanja iz pogodbu sa upravom. Novci se u slučaju postarškom naputnom (asigurno postale) na administraciju. Naše Sloga“ Imp. prozimo i najližu poitu valja točno označiti.
Komu list padolje na vrijeme, toka to javi odpravništvo u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarije, ako se izvana napiše. „Roklarnacija“.

Istarski sabor.

(XII. sjednica, — Konac.)

Na posebno izvješće zastupnika dr. Laginja u poslu desetinske zaklade, predsjednik otvara raspravu.

Dr. Campitelli, predsjednik dotičnog povjerenstva, spominje, da velik dio ovoga, što stoji u posebnom izvješću, stoji i u izvješću većine. Dr. Laginja, da neoprihode pravilnosti sadržanom postupku, ali da poriče upravi prijašnjih godina i da po njegovom sudu sadašnji postupak neće dovesti do dobrih rezultatah.

Većina komisije da je stegula prodloga za polagalo na ono, što se može potvrditi, a monije dr. Laginja isto prodaloko; on da misli, da se sadašnjim načinom pomoć bogatijim protiv siromašnijim. Kad bi se primili predlozi dr. Laginja, to da bi škodilo pokrajini i stavilo u neprikladnu komaljsku upravu (1).

Mi da nemožemo ništa promieniti dok neizbode vrijeme i dužnosti, ustanovljeno poznatom konvencijom, a onda da će se moći otogod uiniti. Vlada da je slabo učinila preatjadu poroka, a svakako da bi bila morala u jednako mjeri tjerati i sa desetini. Oprostiti da su pogubljeni.

Istoji pobirati od svih svako godino 30% od duga i poravdati ga, to da bi značilo uiniti zakladu, zato se govornik protiv prodloga dr. Laginja.

Predsjednik dr. Gambini govori: da se jo dr. Laginja za badava mudlo (tu ču se vijesti brao ako Bog da) Svakako da nije mogao predložiti brisanja dugovah od desetini, kako su njegovi jednoinšijonisti razvikali po Istri. To da jo svo skupa prikupljanje na mandati.

Ono prošnje, koje jo spomenuto dr. Laginja, da neimaju smisla, jer jedan Orat da jo platio dug, ali drugi, nije: (A zašto tjerate dugova Orata, koji jo platio. Op. Uradu.)

Od onih 128 priključitelja, da su samo nekolic platili otogod duga pred mnogo godinama, a od 1880 ovamo, nitko ništa. (Bilo ih tjerati svako godino nešto, kao što se tjera po Krauu Op. Uradu.)

Dakle junta da jo bila u dužnosti pognuti ovrhani takove dužnike.

Dr. Laginja da hoće noka se od svih dužnikih tjera 5 do 7 po sto od onoga, što su dužni, i to svako godino. Ali da to nije mogudo bez ovrha (No, ali bez ovrha na zemljišta, koja su vrlo skupa, joat nuogude Op. Uradu.)

Konvencija da jo uedinjena izmedju pokrajine i državo, dakle da mi sami nemožemo ništa promieniti.

Dr. Laginja da jo uđinio prodlogo protivno pravdijm, ali ne radi stvari samo, nego da podrži ono, što drugi govore druga, kao Vitezovi u Bodu, it.

Budući da obdinstvo na galeriji nije još dosta povladjivalo, udario je sada dr. Gambini po obdaju u drugo guslo. Podoo jo naimo navajljati na manjinu, da dini potokžode zomaljskomu odboru u pogledu jezika.

Pritužba na cesara u pogledu desetino, da je pisana njemački sa jednim hrvatskim dodatkom. (Joat jedna, ali druga, koja jače bode, pisana je talijanski.)

U junu da jo ljudi, koji ni jedan ni drugi tih jezika ne razumiju; zato da ču junta čuvati svoje pravo; a zastupnikom da jo dužnost raditi u korist svih Istrifanacah. (To i mi baš hoćemo, a ne samo u korist Talijanah.)

Predsjednik opominje dr. Gambina noka se drži stvari, ali on se izpridava, da nebi ve imao priliko govoriti.

Dr. Laginja kaže, da bi g. dr. Gambini barem kad govori u imo junte, imao govoriti polaganije, da mu se može odvratiti točku po točku.

(Dr. Gambini: nemogu drugačije.)
Dr. Laginja. Na drugi diel govora g. Gambina neće odgovarati, jer se ne pitanja, koje raspravljamo.

No podržujem ja pitanje u osonoru radi poslanstva u sabor, jer i g. Gambini ču snati, da nije baš ugodno imati kao njomaj sediti ovdje. A opet ne samo ovo, nego svako drugo pitanje, o kojem smo raspravljali, meni ču biti vredno pribaviti poslanstvo, ako ne u namoj, a to u kojem drugom kotaru.

Taknuti ču još samo nekoga pitanja. Možebiti ne samo pojedino, nego svo troškovo onenora morala bi podnositi pokrajinska zaklada.

All troškovi za odgoj od kmotakih podavanzah u Udinju pak neopitju nikako li na radu zaklade onenora. To sam rekao i tvrdim opet. Troškovi, koji se dno pred ovrhanim ukupljim, avajani su i pogubljeni, jer bez imputanja stvari nemože se utvrditi, da diurneti kod porosnih uresah točno razglodavati i sporoduju stare sa novimi parcelacij.

Ako sam ja s svojimi predlozi dalje išao u prijašnjih godinah, nego li sada, to jo zato, da nam noredjeti ovo na: hoće tobože, da budu spavtili naroda pak dno prodlogo, koji se ne mogu prihvatiti. Mi hoćemo, da se plati, ali noka se plia razložno i od svakoga svako godino nekolkio. Ovim načinom postigli bismo nešto, a sadašnjim nedomo ništa. Sva važnost pitanja stoji u tom, da dosadnjim načinom nismo mogli utjerati 5 do 4% od ukupnoga duga.

Posvamašnji ili dloimšnji oprost od zae-anli interesah nobi bio zator za provinciju. Jer istina jo nepubliha, da odkad provincija ima u rukuh upravu cesovora, nitamo utjeravali neklio prije dok jo imala država. Dakle nitko jo kriv, bi li to porozni uredit ili tko drugi.

Nije istina, da su moji predlozi protuvalni. Oni postđu skladno jedan od drugoga. Oustavni vodilni ovrhah prodloško sam zato, jer imamo dokaz, da se njimi nepostitio što bi se imalo, kadu od 2800 molbah volik diel bijašo povrađen, jer su bili krivo oznađeni dužnici.

(Dr. Campitelli vido: non d vero. Onda lažo junta, koja jo tako napisala)

Dakle ako obustavilo ovrha, ništa se ne gubi; nego interes stariji od 8 godino. Sliedi da starijo interes možeto oprostiti. A možeto i javiti narodu, ako platiše do to i to dobro glavnom, bit ču ti oprošteni interesi.

Ovih 22.300 forinli, koji bi se morali utjerati svako godino, laglje bi se dobilo, da se od svakoga u dužnika, svako godino tjera samo nekolkio po sto od okupnoga duga.

Što pripravate, da imamo sa vladom konvenciju i nemožemo je mienjati, to noćebiti ništa. Privatni dužnici cesonora neimaju ništa posla s konvencijom. Oni bi bili morali platiti dug već godino 1875. Sada je državi svo jedno, utjeramo li mi od privatnih dužnikah 50 ili utjeramo 100.

Mjesto popravljati završni račun zaim načinom, kojim jo popravljen, moglo se jo lahko oprostiti zaostalo interesu, i stanjo zaklade nobi bilo štetovalo.

Kapitali sa trogodišnjimi interesu i tako su zakonom osjejugarati, dakle jih ne gubimo ako i nisu ukupljeni.

Sa ovrhami na nepokrotostu „u masi“ neće se ništa postignuti. Narod neće ni kupovati takove zemlje, i imati ču pravo.

Mobilarna ovrha dat ču veće koristi, osobito ako ju vode porozni uredit ujedno sa porzi. Pa makar da pokrajina podnaša trošak za jednoga ovrhovodičelja po svakom kotaru gdje jo duga, još bi se bolje izišlo nego li ovako.

Dr. Campitelli i dr. Gambini još govore, dakako proti, a za prodlogo većino.

Predsjednik poziva dra. Laginja; hoće li kao „izvjestitelj manjine“ sadnju rido.

Dr. Laginja odovidno utrudjen, odriče se daljnje rasprave.

Predsjednik postavlja na glava vanju predlogo dr. Laginja. Za njo glava vanjo samo manjina. Primljeni su predlozi ostala svojice članovah i drugimi ridoimi, za sada svo ostano „pri starom“.

Predsjednik završuje razjedanje po obdaju, zahvaljujući zastupnikom, da su se svojski zauzeli za prouđanje pitanja i raspravah u borist pokrajine, ta postira sabor, da ga ovlasti u ime Istre čestitati Njegovomiu Voljanstvu cesaru novu godinu. (Zastupnici nastaju svi u znak privoljenja.) Zatim nastavi predsjednik, da u imo Njegovoga Voljanstva izjavlja sabor zatvorom, i postva na usklike. Zastupnici se odavajao na Evviva i Zivio!

Tako anjo dovršilo razjedanje sabora istarskoga od god. 1887. dno 10. decembra u 9 ure popodno.

Kako donajeno poudano, nije ni bilo nikakvog oprosta imedju predsjedništva i manjino radi onog sabiranjivog odlozavanja predsjednikovoga.

Važna odluka.

U sadnjom broju obodnami, da čomno pobliže progovorit o pitanju hrvatskoga jezika kod zomaljskoga odbora u Porođu čim-nam budu poznati razlozi, kojimi jo carovinski sud utomogilo svojo odluku razpravljajući tužbu obdino Vrbnik. Odativljemo se ovim obodajim imajud pred sobom dotičnu ridoitbu carovinskoga suda. Suda predsjedko dr. Josip Ungar u prijedjednici bijašo: Konstantin knoz Ozarijski, dr. Josip Bator, dr. Vinko vitez Halanayvor, baron dr. Anton Ilyo-Glunok, Apollnar vitez Javarski, Gjurio Lionbacher, Tadej baron Morke, dr. Anton Randa, dr. Anton Rintolon dr. Franc vitez Šrom, dr. Josip Šlagor i dr. Josip Suppan.

Porovodja dr. Ivan Šcharf.
Na pritužbu od dne 18. septembra 1887. br. 145, obdino Vrbnik na otoku Ickru, zastupano po odvjetniku g. dr. Dinku Vitezoviću protiv zomaljskoga odbora za Istru u Porođu radi povreda prava, zajamčeno člankom 10. državnog tomoljnog zakona od 21. decembra 1887. br. 142. D. Z. L. obnudio jo za pravo zakon osuđivanja g. odvjetnika dr. Dinka Vitezovića kao zastupnika tužiteljice obdino u u neprikladnosti zastupnika zomaljskoga odbora za Istru da:

Odluhami zomaljskoga odbora za Istru u Porođu od 20. augusta 1887. br. 4580 i 4587, bijašo povredeno pravo, zajamčeno člankom 10. državnog tomoljnog zakona od 21. decembra 1887. br. 142. D. Z. L.

Razlozi.

U hrvatskom jeziku sastavljenimi podnosci od dne 10. augusta 1887. br. 4580 i 4587 upravilo jo obdinsko glavarstvo u Vrbniku molbu na zomaljski odbor za Istru, da izvoli pružiti odgovornajuću podporu za gradnju novih obdinskih zdenacah za sola Paprata — Risika i Kampolje. Zomaljski jo odbor gornjo podnoske, talijanski sastavljenimi naredljenimi od 20. augusta 1887. br. 4580 i 4587 obdinskomu glavarstvu u Vrbniku vratio uz poziv, da se izvorniku priloži talijanski provod.

Proti tim odlukam zomaljskoga odbora podiže obdina Vrbnik predložujući tužbu smatrajući se povriedjenom u svojom pravu; zajamčenom joj člankom 10. državnog tomoljnog zakona od 21. decembra 1887. br. 142. D. Z. L.

Zomaljski odbor iziše ponajprvo kao prigovor; da obdina nobiljako ovladana za predložujuću pritužbu pošto se ovdje radi samo o službenom odnosaju izmedju obdinskog glavarstva, prem autonomnog ipak podredjenog organa, to izmedju zomaljskoga odbora, obdini neposredno predpostavljeno, obilisti.

Ovaj prigovor nije pako temeljit, jer nestoji u predloženom slučaju obdina kao podnosak.

podredjena oblast zomaljskoga odbora, već kao stranaka, koja se jo na nj obratila molbom za dozvolu podpora za gradnju obdinskih zdenacah. Polag članka 8. slovo b. državnog tomoljnog zakona od 21. decembra 1887. br. 142. D. Z. L. pripada pravo svim austrijskim državljanom, i to ne samo fizičkim već i juridičkim osobam, kao n. pr. obdajam, radi povriedu ustavom zajamčenihi njim političkih pravah, tužbe o. kr. carovinskomu sudu podnašati.

Notomoljt jo takodjer onaj prigovor zomaljskoga odbora, da ovo pitanje nije zakonom propisanim administrativnim putem potaknuto, jer se obdina nemože protiv spomenutih odlukam zomaljskoga odbora administrativnim putem utoditi k nijednoj drugoj molbi.

Nadalja prigovara zomaljski odbor, da nije odbio ova podnoska obdino stoga, što bijašo hrvatski sastavljeni, pošto ih jo u anplnik ubiljžio i naredljenimi od 20. augusta jedino u pozitivno povratilo, da se istim priloži talijanski provod.

No, to povredeno i tim spojoni poziv, da se priloži talijanski provod podnosakah, nije po sebi drugo, van po zomaljskom odboru u pristojni oblik zaobaljeno odbijte podnosakah obdino stoga, što bijašo u hrvatskomu jeziku sastavljeni.

U tomu pako joat povreda u 2. stavku članka 10. državnog tomoljnog zakona od 21. decembra 1887. br. 142. D. Z. L. izročeno tomoljnog nedeša, kojim jo ravnopravnost svih u zemlji navadnih jezika u uredu prisnata. Pošto jo pako nepobitna činjenica, da su u Istri kol talijanski toll hrvatski jezik u zemlji navadnimi jezici, bijašo obdina Vrbnik u pravu zomaljskomu odboru podnositi u hrvatskom jeziku sastavljeni podnoske, to zahtjevati, da jo taj rodovito u protros uzmo i rido.

Iz tih razlogah moralo se jo tužbi zadovoljiti.

Broj 18. janara 1888.

C. K. carovinski sud
Ungor v. r.

Kao ova odluka u pitanju primanja hrvatskih podnosakah, nezanjio važna joat slidođi odluka istoga suda, izročena istoga dana, tičuđa se obdino Trogira u Dalmaoci, da imadu naimo biti u istom jeziku ridočni svi podnosci, bilo državnim ili autonomnim urodom, u kojem bijašo sastavljeni.

Povod toj odluci dao jo slidođi sluđaj:

Trogirsko obdinsko vijeće u sjednici od 10. voljda zaključilo jo služiti se u svojoj službenom djelovanju jedino hrvatskim jezikom, to izključivo u tom jeziku dopisivali sa urodi i ridočavati spleso stranakah. Antun conto Panfagna i drugi uročio utok na zomaljski odbor protiv tom zaključku obdinskoga vijeća; ali jo utok bio odbijen motivacijom, da u Dalmaoci, i ako ima talijanske kulture, neima talijanske narodnosti i da su nijednoj obdini nemože etiti pravo, da ona samostalno opredilji svoj urođovni jezik. Utodnici nijednodoše primiti ridoitbu hrvatski sastavljeni, to zahtjevao, da njim se talijanski urodi; ali se odbor na taj zahtjev neodazove, s razloga, da jo njegov urođovni jezik hrvatski. Proti ovom ridočenju bi uročon utok n. carovinski sud, jer da jo u njimo lio novrođon j 10. — Utok bio je odbijen jer da je kasno podnesen. Ali jo nasuprot carovinski sud pripoznao u zaokupanju zomaljskoga odbora, da urodi utodnicam talijanski provod svoje ridoitbe, povriedu § 10, jer da jo u duhu zakonice ustanove o ravnopravnosti navadnih jezika u zemlji, ču svaki podneak budo ridočon u ovom jeziku, u kojem jo sastavljen. Utodnici da se toga bili ovladani pitati provod ridoitbe u talijanskom jeziku, pošto jo talijanski bio sastavljen i nijedno podnosak.

Odluke ove jesu nam povoljne, to je svatko dužan, da se istimi kad mu se zgoda pruži, postuži. Naš zemaljski odbor ne samo da je dužan primati hrvatske podnoske, već dapače, u slučaju gore spomenute odluke u pitanju trogirake obćine, iste u hrvatskom jeziku i riešavati.

Manje povoljna jest ta riešitba po našu braću u Dalmaciji. Evo što piše o tom pitanju naš drug splitški "Narod" od 27. januara t. g.

"Između dva slučaja neima onistovjotnosti, koju bi htjelo naći novine, niti se jedno riešenje može drugim opravdati, ili u kakav svrhu dovesti. U nas je zemaljski odbor primao talijanski spis gosp. Fanfogno i riešio ga je — ali poduprim pravom riešio ga je uredovim jezikom, koji je narodni jezik zemlje, pa i jedini navadni jezik u cijeloj zemlji, izumultu nekako obitajli u dva tri povelja grada. U Istri nasuprot odbor je vratio spis sastavljen hrvatski; — jezikom to jest narodnim u provelikom dijelu Istri i jezikom kojim govori cela jedna narodnost, koja je u Istri u velikoj većini, pa ga nije htio riešiti za to, jer je hrvatski sastavljen. Razlika je dakle ogromna — tim više, što se u našem slučaju radi o privatnoj strani i odboru, a u istarskom o obćini i odboru. — Između dva slučaja dakle neima istovjotnosti ni odnošaja.

DOPISI.

Pula 27. januara. (Kopatur dosti)
"Un antico associato in costume lettere della Nasa Sloga". Ovako se podpisao dopisnik "babi" u dopisu iz Pula od dne 16. t. m. pod naslovom "Errata-corrigeo", u kojem mu se nadalo prostaklmi naziv pobijati dopisnik "Naše Sloga" u broju od 2. tokudoga, jedino stoga, jer se u usudio dlemiti u osobu proćastnoga g. Olova njegovu prijateljstva, "samo do pui sdjelo", kojega, uviestjuć pukim frazama, hoće da predstaviti obćinstvu kao radnika mrava, izuđena muža i što ti ja znam, tor na silu namotnut puku kao da mu dobra hoće, uzduž se na taj način i sam dopisnik ugleda stedi. Vrana vrani odđu na lapija, stara je istina, ali braniti nekoga pranom pukom volika je drzovitost, i grieši se harom protiv ljudskoj sdrudni, koja se kviri kad se nješina uđa bez razloga uvrajuje.

Dragi dopisniče Istro, da mo ma i za koji način budoš pobio u onom, što sam ja o g. proštu Olovi u "Naše Slogi" iznio, ja bi ti ostao haran i priguno bi glavu pod tvoju jokrku. Tobi dakako nije stalo do pobijanja, tobi je dostatno sumo na gois fakta poviknuti: laž jol Za to je devota pantu na "quid" nogo na "quis". Tobi orv u glavi kopa no knko doš pobili dopisnika "Naše Sloga", nogo gataš kako bi doznao njegovo lino. Bez praha i olova prišli u urudniku "a buggiardarsi complo tano on to". Toje lahko frašiti ali tožko postignuti. Po malo kumol što si se srušio na urudniku, pripj se o dopisnikom; utjovraj ga u laž, ako to je majka rodila, a negroz se, nadajuć se, da do se radi tvoga položaja i tvog vjernog druga tkogod poplasi i rodi bilo za orno. O ne, to se nešine, jer bi se tada izuđavalo vnaš starošine i cijelu zadrugu. Istina ju, da tko istinu gudi, gudnom ga po prestima biju, ali meno zato glava no boli. Namjora mi je triobiti ljui i nedopuštiti, da se svak bani kako hoće.

Na ono pak što veliš, da je dopisnik "Naše Sloga" "imperiale reggio", na vas glas ti dovikujuć, da si se kruto provario, i tvrdu ti vjori zadajom, da o. k. činovnik nisam nikad bio niti du biti. Slobodan sam, neodvisan sam i u stanju sam takvom, da mogu istinu vazu govorit bez ikakva straha. Stari sam znanac tvoj i tvoga druga na šotnji; poznjuć vas kao svoju staru kabanicu, i pratim vaše korake u svakomu pogledu. Nobi se nikad latio pera, da zamakam ruku u vašu zdjolu, jer tomu nisam navikao, ali mi je na srou srođa nardia moga, kojega sroda gladina straga turate. Vjero u vami neimam niti povzdanja makar se vi zaklinjali, da ste prijatelji Slovena, dotično Hrvata, jer ste se pod Hrvatom Dobrišom izdavalu za Hrvate, a sad dajote ruku poturicima i našim odmotnikom. Laskajote se i mažite se s Talijani u Puli, ali budite uvjereni, da do i oni okuati vaše maslo prije ili dole. Lija si ti moj brajne stara, ali su ti kratke noge. Zmija si, koja u prsima goji pogubno osnove toll za Hrvata koll za Talijana, jer od ljudi, koji svakomu vjotru različaju jodra, malo se je nadati dabrut.

S tvojim protudopisom, dragi dopisniče častne "babo", pošto nisi ništa pobio, što sam je ustvrdo, krodie si vivotnu prijanu neg koristio. Možda si ti to

navlaš uđinio, da mu izpod muku jantja izkopaš? Možda nastojiš izvnut mu zdjolu na glavu? Eh, ako je tako, onda živila izdaja i neiskrenost!

Nego da vidimo malo što piskara moj suparnik.

Povlije što je prepisao i prvoe pol moga dopisa, a izostavio drugu polu, koju se srami opetovati, bodri "Monsignora", da ostane na mjestu, za kojim on nije nikad hlepio, i nek odgovara pouzdanosti, koju su unj postavili njegovi pristaoš. Dohit čemo ga i mi ako hoće, samo noka njegovi starošine pueto u miru i hrvatske pope kad su izabrani od volje naroda. Nogo dopisnik nije tim bodrenjom pobio dopisnika "Naše Sloga"; koji je tvrdo, da se jo g. Olova umješao u obćinsko puljsko izbore. Možda do ga bit pobio onimi dješierkami izrazi: "non curi i latrati dei corbori inverecondi", "sompere ringhiosi?" ali do urjek takovo pobljanje bitl novi pojav na novinarskom polju. Jeli g. Olova bio izabran jednoglasno, jedino iz pouzdanosti grada Pule? O tomu dvojimo, pošto znamo, da je ona šast-bila prije poklonjena njegovu prijaju i braniteljstvu u "babi", koji se jo svojom slogmatičkom lukavošću izvino, to je i negovorio brajana, da se on primi; predvidjao bo jo g. plakar posljedice, i stoga radje naukao drugoga a seba spasio. Znamo et ti, da su se mnogi utekli dvojitel "probae tih" puljske orkvo, nobi li uspjehuljo dješoval u njihovih bratakih zadvojicah. Goh je čin, da prigodom puljskih obćinskih izbora obćojahu dvie stranke; g. Olova daskle i njegov drug nisu mogli dva gospodara slušiti. O pouzdanosti, koju puljsko obćinstvo postavlja unj, u osobu g. Olova i njegovu pobro, takodjer dvojimo i njezimo ju na millimetre, jer se isti g. Olova tuš na Puljano i iskrauje se, da dim se otvori natjodaj na Prantururku šupu, da do ostaviti slasti i lasti gradsko i kralbi se u net. Ako je on dobro vidjao i ako dobra činl u gradu, oobito Slovenom i Hrvatom, zašto salti? Možda jednu prado a drugu anuju? Njogov drug pak svakoga časa ima na jeziku, da mu jo već dosadilo i da do se odrud s velikom molbom naprednog mu bromona. Da bi odrkali ba njodu, vjera i bog, malo bi odijuh propalako, ali tu su ti oni, prije bi se dali u grob povesti neg iz Pulo salti.

Saz reolte, da su i ovo: "latrati dei corbori inverecondi".

Koraćimo naprud, da čujamo dokažujo li bar šta naš suparnik. On nadodajot Oajono izdano u I. dopisu "Naše Sloga" o g. Olovi netočno su, lažljivo, fantastično, to diraju jako u poštenje g. Olova. Na ovaj način, ja bi pobio i svoto pismo, tor koljumdugno stvar. Da se je dlemlu možda u poštenje g. Olova, to ničemo, ako ne, da valjda tako hoće sam dopisnik, ali da je tomu tako, tko bi bio tomu kriv? Sam g. Olova. Noka opranije postupu i noka bude vaza nopolman u svojih nadolih. Ovrstim i čistim putom noka krodi k oliju pravom neobzatrjuć se ilovo ni doeno.

Uđrimo naprud. Istrilni dopisnik pita mene srotu, koji li svedonik u Puli radi viša na epna duša Slovenah i Hrvatah neg g. Olova i Basiliho. Nu tko ga je za ovo pitao? Ali na taj upit, g. dopisniče, najbolje do ti puk odgovoriti. Obrati se Slovenom i Hrvatom pak ono; što ti odgovore, budi ti svoto pismo.

U ovomu upitu uvidjamo najekrajnji stepen naivnosti, jer g. dopisnik, hvalodi sobe i svog druga, izazivlje mukotrpn narod, koji vided jih, da se rukuju s njegovimi neprijateljli liberali, imno bi jim uskraliti svako pouzdanje. Oš grivo, tudje je milivo!

Zaključak pak dopisnika "babo" amješao je do ludila, osobito kad veli, da g. Olova nezna za ništa što se o njemu piše, jer, da on neđita nikad "Naše Sloga". Da kojoga bleso onda čita? možda "L'Independent"? Eh da čita njega, imao bi viša razloga razjarit se svetim gnjevom proti onomu, što se u njom piše proti Papi i ostalim vjerskim pitajnim, nokmoll proti "Slovenskom Narodu", koji je samo jednom posruao i okajao se.

A znato što vami poručuju g. uradničep "A buggiardarsi complo tano on to". Siame into si". Bogme nje šale, što vam se čini? Oh da živimo sada u terorističnoj dobi, jaoh ti ga se namij!

Da se razkretim ovoga puta s braniteljem g. Olova, samo do mu dva upita staviti na uho:
1. Kani li možda g. dopisnik "Istrio" ovom svojom obranom prikriti svoju neodvisnost plašom srovlizma? Možda bi na taj način bolje uspio u svojoj izazivjućoj namjeri, glodejuć pred sobom svrgnuta svoga klienta i tako jasnije sinuo

u jensjedoj koji zgovaratolju bratskog Istora, tor bi se tako rošio svako sumnje, da ga se nonavidnim hazovo?

2. Ili, zar se g. dopisnik turobntm mukom silt premućati poviest slavnjanskih svedonikah koji sustolne orkvo u Puli, koji bijahu Bog sna za koje uroko... obustavljeni a divinis ex informata consciencia" i koji pokazivao svojim ovdioam iskrnu ljubav i privrženost, pak moradoše salti se jer sila Boga nemoll a pravde nepita? Za ostalo drđim, da umrii joi životare i u stanju su dati podataka o privrženosti, koju naš puk uživa od strane nekotjih predobitih.

Ovo za sad našli smo baš shodno dadeći na noslani dopis dopisnika Istrijo. Ako nas unapried još potogno za jezik, neđemo se plašit odgovora. Moj sloganitični dovjeto, zašitri poro koliko hoćat, ja du ti često dovikućti: "Ibis roditis non, morietia in bello". Prijateljjo, braniteljjo i zgovaratolje naroda moga bodrim poznatim uzikkom: "Noudajmo se!"

Mirko

Franina i Jurina.

Fr. Istarski talijanski i sarobljski, da to pod va Rim pitat, da se hrvatski jezik po svih orukval u Istri satare.

Jur. Ili li bi, da je šiv Kallbarđa al šavur ma njim smrdi pod k sv. Oou papi, zaš onli su liberali, ki nezaro za Boga ni za papu.

Fr. Tako da se toliko šepira proti našemu jeziku va orokvo?

Jur. Noto ga va dleto, ni va junto, ni va školah pak bi ga oteli stirat i in kudo božo.

Fr. Oe njim pak ta valjat?

Jur. Oe njim akubudimo mi svoje duvali i branili do opara i sv. otao papa.

Fr. Žimjnski krhloji i šavanjski so tuže, da nevidjo po nedi klatait se po gradu.

Jur. Aj ne, togo da nemozu zaš pud enogim i ledom kamenu za prozore razbijat našlu ljudem.

Pogled po svijetu.

Trst, dne 1. febraru.

Austro-Ugarska: U carevinskom vieđu podignuo je veliku prašinu predlog zastupnik Liechtensteina i Rappa o vjerskoj školi. Svojim predlogom idu njemački konservativci za tim, da se sadašnji tobož liberalni školski zakon zamjani drugim zakonom, pomoću kojeg bi se pučko školstvo oslobodilo nadzora i uprave neprijateljah katoličke orkve, to bi ona opet zadobila onaj upliv na školu, što no ga je izvršivala prije sadašnjeg školskog zakona. Proti tomu predlogu ustali su jednoglasno njemački liberalci i sva židovsko-liberalna štampa. Desnica carevinskoga vieđa nije se jošto izjavila za niti proti tomu predlogu. Jedini Mlndoćesi izjavilo u svojem glasilu "Narodni Listy", da do govoriti i glasovati proti predlogu. Storoćeski listovi kolebaju se imo i tamo nezajuć kamo, bi se priključili. Poljski listovi neizjavilo se jošto ollučno za ni proti predlogu. Od slovenskih zastupnikah izjavio se do sada za predlog zastupnik Klur a od dalmatinskih zastupnik Bulić. Tako se nemože jošto predviditi kakva li čeka sudbina Liechtensteinov predlog, al toliko se znao za izvjestno, da će biti ljuta burba prije nego li postane zakonom. Kad bi se desnaca carevinskoga vieđa

odlučila za taj predlog, tad bi moral a sve sile u to uložiti, da se u novom školskom zakonu zajamči svim narodnostim pravo uzgoja u narodnom jeziku.

U Madjarskoj dižu se sve to više Rumunji proti madjarskomu nasilju. Ono što suđaju mirno Hrvati, Srbi, Slovaci i Sasi u Madjarskoj, ogorčuju žilave Rumunjos, koji protestiraju svakom zgodom proti samovolji Madjarah.

Srbija: Sve stranke u Srbiji prijavljuju se živo za predatojeđe izbore u narodnu skupštinu. Radikalci i naprednjaci rade uzajamno proti liberalcem, koji se poispalme u dvie stranke. S novom radikalnom vladom nije narod nipošto zadovoljan, pak bi opet moglo doći do nemirah, kazo što se je to dogodilo pod zadajom naprednjačkom vladom.

Bugarska: Najnoviji glasovi iz Bugarske javljaju, da do do mala odputovati knez Ferdinand u Pariz. Neodvisne bugarske novine pišu, da neko kneza spasiti prišlo oduševljanje, kojim ga dočekalo na njegovom putovanju u nekotjih mjestih knezovine.

Rusija: U Petrogradu boravo ovaj par najbolji ruski generali. Nekotji misle, da je sastanak tih generalah sastanak pravoga ratnoga vieđa. Vojničkimi sjednicama, da je predsjedao sam veliki knez Nikola. Svi ti vojskovođe suđajovalahu u posljednjom rusko-turskom ratu. Berlinskim novinam nije povoljan ovaj sastanak ruskih generalah.

Francuska: Na francosko-njemačkoj granici došlo je opet do nemila sukoba. Jednoga francoskoga lovca dovažilo na njemačko zemljište, gdje mu stražari otele oružja. Stvar do se po ovaj prilici poravnati mirno, što do se imati pripisati jedino mirosljubivosti francoske vlade.

Italija: Iz Afrike neima još uvijek vjestih o talijanskim pobjedah, koje su talijanske novine poricalo. Očekivat se može dapače, da će Talijani jošto dugo čekati prije nego li osvoje svoj prvi poraz u Africi. U ostalom nitko, koji težki za slobodom, nemože žaljoti sreće onomu oružju, kojim se namjerava slobodne narode podjarmiti.

Njemačka: U njemačkom saboru razpravljaju se o zakonu proti socijalistom; kod to razprava progovorilo je i poljski zastupnik Koscielski izjaviv, da do glasovati proti vladinoj osnovi. On ustvrđi, da Prueka, proganjjuć poljski jezik i konzervativne poljske življe u istočnih provincijah, napjejušuje socijalizam.

Različite vjesti.

Imenovanje: Ministar finansjah imenovao je g. Frana Jolušića finansjalnoga nadkomesara u Trentu finansjalnim sekretarom kod finansjalnoga ravnateljstva u Trstu.

Dioceransko vjesti. Prođ. g. dr. Iva n Susz, prošto stolno orkvo u Trstu, imenovan je kanonikom bogoslovom; prođ. g. Andrija Štork, dikan stolnog kaprola, kanonikom pentenjojarom.

Prođ. g. Iva n Dukić, kanonik starošina istoga kaprola, imenovan je kanonikom školnikom.

Prođ. g. Petar Sincich, dikan koparskoga kaprola, imenovan je kanonikom stolnoga kaprola u Trstu.

Velj. g. Mihovil Dobravo, kapolan u Klanju pranzjućom u na kapolanju u Dragu, a g. Josip Štršinar, kapolan u Dragu, imenovan je kapolanom u Klanju.

Do 28. febraru t. g. otvoren je natječaj za mjesto dekana kod ustolnoga kaprola u Kopru.

Razstanak sa narodnim zastupnikom g. profesorom Spinčićom u Kastvu. Nešto preko osam dana boravio je naš obljub-

Istni zastupnik u krilu svoje rodbine i me-
đu prijatelji i znanci. Prije njegovog od-
laska iz Laze na novo mu mjesto htjed-
o mi Kastavci da se u njemu u prij-
teljskom krugu oprostito premda de naša
srca biti i nadalje s njim u najblizijem
vesu i obratno.

Dne 29. t. m. priredilo Kastavski ro-
doljubi u "Narodnom Domu" svomu po-
dastom građanu i članu prijateljsku ve-
šeru, kod koje se sastalo preko 20 naju-
godnijih čitaonihara iz Kastva i okolice.
Kod prijateljskoga stola saradela kao
oblično zdravilo, no ovaj put bijaše svaka
namijenjena našem prijatelju i pravku.
Prvi nasrđavi g. Fr. Dubrovic g. Spiničić
u ime obćinarah Kastavskih, kao počas-
nimu građanu; zatim usade naš dekan
pred. g. Turak, da mu nasrđavi u ime sve-
ćenstva onoga dekanata; ravnatelj škole
g. N. Butković u ime učiteljska bivšemu
školskomu nadzorniku; g. M. Jalušić u
ime društva "Hrvatsko Čitaonice" u Kas-
tavu podastom njezinomu članu; g. I.
Bakarčić uzornomu prijatelju; g. I. Vlah
neumornomu i znanačnomu rodoljubu i vo-
đi naroda u Istri; g. dr. K. Tarasni ude-
njaku i narodnomu piscu, itd. G. Spiničić
odgovorio je svakozvuč ljubavno i vatreno,
kao što on već usade.

Zabava bijaše us demouljubne pjesme
i vatrone govore vrlo živahna i noprila-
jnena.

Na razstanku stianume rodoljubi svi
vjernomu drugu i prijatelju poštonjačku mu
listanin, želod mu avaku srodni bra-
dom Sloveni ta da nam se opot zdrav i
šil u njomu vada mil Kastav povrati.

Drugog jutra odputovao je vlakom do
Bletrio kamo ga je pratio g. Fr. Dubrovic
i gdje se je ustario sa preko noći, kod
avoga prijatelja i pobratima ljodka Ba-
čičmana.

(U srodni o podno prošao je preko
Trata u Kopar, odakle kanl 12. t. m. u
Gorici, da nastupi svoju službu. Op.
Ured.)

"Hrvatska Čitaonica" u Kastvu pri-
rodjuje sa dne 12. t. m. u vlastiti proš-
torijah "Narodnog Doma" plesnu zabavu
slodoćim programom:

1. "Noćni stražari" abor, uglasilo Iv.
pl. Zajc.
2. "Zmija" od Preradovića. Krasno-
slovi učionica E. Grozmanova.
3. "Klobučarovi dućani", isloigra u jed-
nom činu.
4. "Žitoam", četvoropjev, uglasilo D.
Jenko.
5. Tombola.
6. Ploa.
- Ustanina sa osobu for. 1, sa obitelj
for. 2.

Darovi so zahvalno primaju. Čisti
prilhod namijenjen je dobrovoljnoj svr-
Podatak o 7/8 sašli na večer.

Iz Motovuna pišu nam 28. t. m. U
natoj obćini kraljujo još uvijek storo za-
stupstvo premda bijaše obavljani proli ob-
ćinski labori mjeseca, septembra proli go-
dino i premda so je natioj doputaošli proli
mjeseca kod o. kr. namjestništva u
Tratu obćadal, da čemo već jednom doći
do redovita zastupstva. O savrhu novoga
zastupstva neima jošto ni govora. Nekoji
motovunski talijanski i karonski kuđuju
sada srodni nekakvimi tužbami proti našim
rodoljubim, koji da su so tobož u vrijeme
prošlih obćinskih izborah talijanskom koj-
ćim gozili, al to bi njim mogao samo
onaj vjorovati, komu je Bog pamot uzao.
Prokiviti čemo i tu najnoviju protivničku
spletku jer zakon i pravo mora napokon
pobjedu slaviti.

Inade ovdje ništa nova a čim se što-
god dogodi, javiti čemo vam so.

Iz Pušćine pišu nam, da je u jednoj
župi onog kotara prošate nedolje dotični
župnik u erkvi puku javio, da je dobio od
svojih predpostavljenih naredbu, da više
nemije dopustiti puku hrvatski moliti one
molitve, koje so so od pamćivika Hrvat-
ski molile, u jednu ried, da neima dopu-
stiti Bogu so glasno hrvatski moliti.

Puk da je na to kao na zapovied
proti tomu protestirao izražav iz erkve to
ostaviv nevoljnjaka svećenika sama u erkvi.
Toliko naš prijatelj.

Mi smo botomice za danas izpustili ime
one župe, u kojoj da so je to dogodilo i
dotičnoga svećenika, da ga neizložimo ko-
jekakvim neprilikam i jer nam je tožko
vjorovati, da bi se što takova u XIX. veku
u utetovoj državi i za preslavno vladaju-
ćeg papsa Lava XIII., koji je pod svoje
okrilje usao slavenskiju liturgiju — dogo-
điti moglo.

Takodjor iz nekotjih drugih župah poro-
ćkopoljske biskupije potužilo nas prij-
atelj, da so u najnovije doba tjera hrvatski
jezik iz erkve, nu pozitivnog čina, kao što
je gornji, nedobiamo jošto od nikud.

Molimo dakle naše prijatelje u po-
ređko-puljskoj biskupiji, da nas o stvar-
točno izvieste, te po mogućnosti i propis
naredbe, kojom se hrvatski jezik iz erkve
tjera; pripisalo izvede, a mi čemo njim po
najboljih silah savjetovati, što njim je u
tom slučaju činiti. Mi smo čitali opetovano
posljednji pastirski list naših biskupah i to
u originalnom latinskome jeziku, u talijan-
skom prevodu u škidovsko - liberalnih no-
vinah (koje ga, budu mimogred rođeno, do
noba uzivaju) ali toga nenađajomno ni g-
dje, da se imade hrvatski jezik ukidati
ondje gdje već postoji. U dotičnom listu
ondje gdje već postoji. U dotičnom listu
stoji isričeno, da se neima nikakve novota-
rije u erkvu uvadjeti bez dozvole viših
erkvih oblasti, a po našem sudu i
shvaćanju jest svakako novotarija, ako se
ukida hrvatski jezik u liturgiji ondje, gdje
ima je čit starine mjesto. Rado bi pako
činiti, da il je dozvoljeno ikomu u Istri tu
novotariju samovoljno uvadjeti, te ako ju
uvadja čim to opravdati može.

Rodoljubi pozor! Čuvajmo svoju na-
rodnu svetinju kao oko u glavi.

Prvi slovenski upis u samiljstine knjige.
Pod tim naslovom piše nam prijatelj iz
Podgrada ališede: Ovih danah bijaše mi
dočarjena rieditka jedne moje molbe sa
nakljišnje u samiljstine knjige u sloven-
skom jeziku. Kako sam so ovdje dočar-
vaoden ja upis u samiljstine knjigu takodjor
slovenski. Ovo je prvi upis u samiljstine
knjige u slovenskom jeziku kod ovdješnjeg
kotarskog suda. Isvidno je tako samo sad
toga, što sam odlučno sahtjavao, da so
slovenski uneso. Inačakud ovo u javnosti,
koliko, da onaj slavni sud u buduću sve
slovenske molbe slovenski molava to je u
tom jeziku u samiljstine knjige unaka ho-
da so to odlučno sahtjavo, jer je to njo-
gova sveta dužnost i neoporočivo pravo
našoga prava.

Naobitna svinja. In Modulina (kraj
Pulo) doznajemo, da je jedan timočasti-
ljak kakao prošlog čedna svinju (prase)
od 15 mjeseci, koja je točila 205 kilgrje
u dužini mjerila je 2 metra i 8 cent u
širini 2 metar i 8 cent u visini 1 metar
i 85 cent. Skoro su ove brojke nevjero-
jatno te bi njim i mi tožko vjorovali, da
navisom tako nam to javlja i da nam sam
izvjestitelj nokaže, da bijaše to blago upravo
strahovito. Trbuh da mu je višto do sam-
le a noguh bijaše kratkiji. Svako koji bi
došao u Modulin, da se je čudio tomu
ogromnomu silivčetu.

Evo koliko se vina proizvadjaju u Eu-
ropi. Brojevi su useti iz sadnjih pet go-
dina:

Francuska	20.748.688
Italija	28.450.184
Španjolska	24.037.180
Austrija	10.000.000
Portugalska	5.000.000
Njemačka	3.800.000
Švajcarska	1.800.000
Opisr i država Evropskojako Turakoj podvrgnuto	2.000.000 2.000.000 1.000.000 1.000.000 700.000

Ukupno 112.785.667

Onam država newaju lozo. Engleska,
Škotska, Irlanda, Daneka, Belgija, Olan-
dija, U Englezak i u Belgiji kuđaj ako
bi so dala gošiti loza.

Vianac broj 4. XX. godišta isade so
sa slodoćim sadržajem: Ivan Franjin
Gundulić, pjesma Augusta Harambašića
"U registraturi", pripoviedka. "U sred smis-
blago meni", pjesmava A. B. "Božina priča",
od M. E. Salkićeva. Šćedrina, prvoo Au-
gust Harambašić. Dubravka Iv. F. Gun-
dulića, oćenio J. Pasarić. "Pelagodno po-
mrđine mjeseca", priobio dr. V. Horvat.
Frangonim. Iz donavika Hrvatskoga po-
simiste", priobio Fran Mažuranić. Liatka.
Slike: dr. Franjo Vrbančić, Ilak. "Vian-
nac" izlazi svake subota. — Čena nau
je na četvrt godine i for. 75 nvš

Hrvatsko akad. društvo "Zvonimir"
zahvaljujo so ovim najuljudnije siljodocim
urodnictvom, koja su dijelom bezplatno
a dijelom u polovinu predplate slala
svoj list na društvo tečajom god. 1887.
Obzor, Hrvatska, Agrarom Zeitung, Agra-
mer Tagblatt, Narod, Narodno. novino,
Narodni list, Naša sloga, Glas Horogovca,
Edinost, Bosanska vila, Gospodarski list,
Gospodarski poučnik, Hrvatska pčela, Hr-
vatski učitelj, Iskra, Ljčionički vjstnik,
Mjesačnik, Dnevnik, Moskova vjdomost,
Vestnik, Napredak, Obćinar, Obrtnik, Par-
lamentar, Radnički glasnik, Sumarski list,
Vjstnik, Archeološki vjstnik, Vianac,
Lidatiorischo Post. Izvješada blagotvornog
društva, Bilgarski državan vjstnik.

Nadalje velikodušnim darovateljima
goep. Bartoloviću sa "Hrvatsko pisanje"

"Zur Sanierung der Verlorenen des
orathoch-ungarischen Ausgleiches" od avo-
đana po, 60 listaka, da so podijeli među
koga, narodnom zastupniku dr.
Anaru sa "Langgewahlen in Croatia";
gosp. Knjazaru Sibirera u Varadzinu sa
dva izliaka Turgojnjevih prevoda.

Predsjednik: Tajnik:
Anjelko Brunčič Jaroslav Korožić
Stud. juris.

Papa, se bavi sasvim drago voljo po-
ljodjeljskim radnjami. On je nalozio da
vatikanski perivoji budu posadjeni vođka-
mi i lozom. On su bavi osobitim načinom
sa gojenjem loze, koji, usprkos najboljoj
njeri, prošle so godino dalo samo četiri
barila vina.

U ovo sadnje doba sveti Otac pri-
gledavaše avaki dan perivoje da so ovje-
dođi rađe il onako kako on nalaze.

Njomu je pomat svaki napredak i
svako linašade na polju vinogradarstva
i vinarstva.

Neuku nauka.

Izbor staklenoah. Mnogo puta vi-
stavljeno u nove staklenice poornit to do-
bije neugodan tok. To odviše o hrdjavu
vrsti stakla, te vinski kiselina djeluju na
staklo, usljed česa so vino pokvadi.

Da so kuća valjanost stakla sa vino
obstoji sjegurino i brzo sredstvo. Usinu so
drie ili tri staklenice sa svako stotino stakle-
noah, te so čini da na to staklenice dje-
ljuje koja kiselina. Nastopi so 10-15 gra-
mularno kiselino u litri voio, a kad je
kiselina podpuno razastopljena ulije so u
staklenicu to so ova sadopi. Poslije potili
čest dana gloda so vodu u staklenicu. Ako je
ona čista, staklo jo ispravno, naprotiv ako
plivaaju po vodi rano čestice kao pahul-
jice, ili ako jo na dan staklenice taloga
nadaže da jo staklo hrdjavio, te da čo ga
vinske kiselino još višo pokvadi.

Kuđa od slama. Amerikanci nas Eu-
ropcejo u isumih daloko nadkriljujo. Tako
se može vidjeti ovaj mjesec na silošt: u
Londonu (Kosington) oloa kuća, sagra-
đjena od slama, koju isradilo u Philadol-
fiji. Lepa jo to vila, te što se gradjevno
umjetnosti tlo, od voliko znamenitosti;
visoka jo dva i pol kata, a površina mjori
42-50 stopa, dakle 2100] stopa. Oloa
kuća sagrađena je od materijala, koji
sastoji od slama, i to od temelja do krova
i dimnjak, a oalm toga avo jo osjegurano
proti vatri i vodi. Pokudstvo napravljeno
jo takodjor od slama, pomješane sa šilji-
mi vrsti drva u pr. javorom, mahagoni
drvom i dr.

Javna zahvala.

Podpisajo so najrdakije zahvaljujo
"Hrvatskoj Čitaonici" u Kastvu, što je ona
levojlja ustupili svoju plesonnu i pozor-
ničko sa dan 22. t. m. podpisanomom dru-
stvom u svrhu, da ono priredi druktvenu vo-
saulicu; zahvaljujo so poglavito gg. dr.
Matku Laginju, Vjekoslavu Spiničiću, Bla-
zaru Jenku narodniku, zastupnikom kro-
i ostaloj gg. članovom "Hr. Čitaonice" što
su izvolski rođonom zabavi prisustvovali
nadalje volodionjivo gospodjor Ljubilo
Jolulio, što je bila toli poživovna, to pro-
uzela kod profetore ulogu Andjeljio kao
i svim onim, koji nemogev prisustvovali
veselilo, ečetio so letu poduprijeti, naime
gg: Ivan Manca sa 16 for., Viko Pilepčić
sa 5 for., Vindonca ud. Munio sa 5 for.,
Ivan Dučić kanonik sa 5 for., Vinko
Zamlić zastupnik sa 8 for., Vinko Marja-
nović sa 2 for., Vjenceslav Kormušar
ličnik sa 1 for., Potar Budzon, Frano
Jurdana, Anto Smokvina, Jakov Mezok,
Jošip Stefan, Mato Kundić, Ford. Karla-
vati sa 1 for.

Kastavako delasko društvo
u Kastvu dno 23. jenara 1888.
Predsjednik: Milan Dučić.

Zahvala.

Podpisani izriču ovim najrdakiju
zahvalu miloj rodbini i volodionjim go-
spodjam paznikim, koje su nas tolikom
suzđiti ljolilo u tožkoj i groznoj bolesti
našoj premilic isiođica Karola; iskretna
bradi nadalje zahvala volodionjivo i po-
živovnomu ljodniku dr. Bačiću, svim pri-
ateljem i znancom, mnogoblastom svu-
čiteljom, gg. o. kr. činovnikom, profesorom,
učiteljem, stovanomom paznikomom grad-
janstvu i svim onim, koji su blagovoljio
onako mnogobrojno sudjelovati kod po-
greba našoj nezaboravnoj čjeteta.
Pazin, dno 27. jenara 1888.
Fran Dolanc.

e. kr. župnik povjerenik sa tepugom.

Dopisnica upravnika.

Od dne 11 do 30 prošloga mjeseca pripisalo
nam preputila P. n. gg. J. M. Vrana za 83
— M. S. Repentibar za pol 83. — Dr. F. S.
Bož za pol 83 — M. M. Pitomaca za 83. —
L. S. Rieka za 83. — M. S. Pazin za pol 83.
— P. S. Malogelo za pol 83. — I. B. Vrgada
za pol 87. — A. B. Laniše za 83. — A. D.
Krk za pol 83. — I. K. Valun za pol 87.
— A. I. Šinj za pol 88. — A. I. Kastav za pol
88. — I. Barbana za 88. — A. I. Kastav za
pol 88. — A. M. Novi za god. 88. I. L. Sušak
za pol 88. — A. M. Zagreb za 88. — Dr. F. F.
Krk za 88. — G. V. Čadavica za pol 87 pol
88. — Dr. M. V. Trut sa 88. — I. V. Križevci
za 88. — L. V. Rieka za 83. — I. T. Kralje-
vica za 88. — P. Z. Sribit za 88. — Z. Exp.
B. Zagreb za četrt 88. — Čit. Novi za 88. —
A. A. Unija za pol 88. — D. V. Unije za pol
88. — F. K. Pul za 88. — F. T. Antignara za
pol 88. — I. R. Širadin za 1887. N. R. Malo-
gelo za 83. — Čit. Rieka za pol 88. — J. R.
Pul, Šišan za 88. — R. Z. Grablje na Hvaru
za 87. i četrt 88. — I. Z. Grablje za pol 88.
— Dr. G. A. Rab sa 88. na radun za prošlo
ljebo treba još 8. 9. — M. J. B. Vid. Miholje
za pol 88. — M. M. Kubat za 83. — P. Tere-
stovataci za 88. — A. H. Veprić sa 83. —
I. B. Veprić na radun za 83. — A. S.
— M. P. K. Ivančo za 88. — A. D. Trbišće
za pol 88. — A. B. Pazin sa 87. — A. B. Pul
za 87. — F. D. Kastav 8. 6. — J. I. Boljun za
pol 88. sa 4. 1. — N. M. S. Francosko Kali-
forija za pol 88. — D. M. Vrana za 87. — M.
M. B. Bolj za pol 88. — A. B. Pul za pol 88. —
M. D. Vrana sa 88. — Dr. A. O. Krk sa 83. —

Trgovačke vesti.

(Oleno so razumiju kako so prodaju na dobolo
blago za gotov novac).

Kava Mucca	100 K.	130.-	130.-
Italo listar jako fina		114.-	114.-
Java		110.-	110.-
Banton fina		104.-	108.-
... srednja		98.-	102.-
Guatemala		101.-	103.-
Portorico		119.-	119.-
San Jago de Cuba		135.-	140.-
Ceylon plant. fina		128.-	132.-
Java Malang, selena		104.-	104.-
Camphur		100.-	103.-
Rio oprava		103.-	108.-
... fina		88.-	103.-
... srednja		88.-	84.-
Casela lignas v sabojih		88.-	84.-
Macev ovet	1 klg.	480.-	480.-
Zagbar Bengal		81.-	83.-
Peper Singapore		93.-	97.-
Punang		70.-	77.-
Katavia		88.-	84.-
Piment Jamaika		83.-	93.-
Petrovoj ruski v sodih	100 K.	107.75	11.-
... v sabojih		83.-	84.-
Olje bombasno ameriko		48.-	44.-
... Jolito J. J. gar.		44.-	45.-
dalmat. ...		42.-	48.-
namana M.S.A. J. J. gar.		74.-	76.-
Aiz Viargo		70.-	72.-
Bno		5.75	6.-
Mošiti puljotki		7.50	7.75
dalmat. a cert.		14.-	15.-
Smokva puljotke v vodu		14.50	15.-
Edmonl Meelina	sa boj	3.-	4.-
Pomazanje viodijansko		3.-	4.-
Mandijski Davi J.A.	100 K.	78.-	74.-
dalm. J.A. a cert.		70.-	80.-
Fiogelli		78.-	83.-
Mil itali, najfiniji		20.-	21.-
... srednja		19.-	19.-
Rangoon extra		14.50	14.75
... J.A. J.A.		12.75	13.25
... J.A.		11.50	12.25
... J.A.		35.-	35.-
Sultanine dobro vrsti		25.-	29.-
Šuh grođje (opasa)		18.-	20.-
Čibebe		15.-	16.-
Štanski Yarmouth J.A.	sed	18.-	18.-
Štadker contraband v vradah		100 K.	33.50
a certifik.		13.50	14.-
Titel Cok		11.50	11.-
Mandoloni		9.25	9.50
sterorodni		8.50	8.50
temporodni		10.25	10.50
holjinski		10.25	10.50
kanarski		10.75	11.-
bolni, vjetki		10.50	10.-
soloni, dolgi		9.25	8.50
... okrogli		6.00	6.-
mešani, štajovski		2.91	3.39
Mašo		3.75	4.47
Sono konjako		2.68	3.30
volovsko		2.68	3.30
Slama		2.68	3.30
Loz		—	—

Lutritjski brojevi

Trat	69	35	44	48	70
Buda	71	40	19	02	10
Lino	78	40	04	83	73

ino 1. febrara.

Prug	15	54	00	4	67
Lavov	70	24	11	10	47
Hermannstadt	83	40	02	70	70
Innsbruck	17	55	44	21	4

T. šćanska burza

dno 1. febrara.

Austrijska pap. renta for.	81.-	do for.	81.50
Ugarska	83.85		82.50
Jata u zlatu 4%	111.85		112.11
Dionici ant. banko	8.8		8.80
... kred. i banko	276.00		276.20
Talijanska rent.	99.-		—
London 10 lirah	125.35		125.45
sterlinah	9.93		—
Njemačko	5.93		6.93
C. v. čekiti	01.50		01.53
Franske marke	60.80		60.84
... talijanske	49.75		49.80

FILJALKA V TRSTU
o. k. priv. avstr.
KREDITN. ZAVODA
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.
V vredn. papirjih na 4-dnevni odkaz 2 1/2%
8-dnevni " " 3%
14-dnevni " " 3 1/2%
1-mesečni " " 4%
3-mesečni " " 4 1/2%
6-mesečni " " 5%
1-letni " " 5 1/2%
Vrednostni papirjem, glasobim na napoleone, kateri so nahajajo v okroju, pripome na nova obrestni tarifa na tomolu upove ali 20. februarja, 20. aprila, in 20. julija.

Okrožni oddel.
V vredn. papirjih 3% na vsako svoto.
V napoleonih brez obresti.

Nakaznice.
za Dunaj, Prago, Pošto, Brno, Livo, Beko, kakor za Zagreb, Arad, Gradac, Hermannstadt, Inomost, Golovce, Ljubljano in Bolnograd — b r o a troškovi.

Kupnja in prodaja
vrednosti, divje, kakor tudi vnosnje kuponov pri odbitku 1% provizije.

Prodajni.
Na jamčeno listno pogoji po dogovoru, % odprtjem kreditu v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednost 1/2% letnih obrestih do 1000 gld., za vsako svoto po pogodbi.

Uložki v pohranu.
Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, stali ali srebrni denar, inozemski bankovni list. — po pogodbi.
Trst, 20. januarja 1898. 40-48-40

Potujoče zastupnike
za Istru in kvarnerne otoke prima uz veoma povoljno ujeta glavno zastupništvo banke "Stavija" u Ljubljani. 2-8

KLINIKA
za spolne in židod-gave bolezni, nastoje okuženja in celabnja moške slabosti, polneje, kredo vodo, modenje postelje, pušanje krvi, zašije vodo, in za vsa voholna moraria, drobin in živa. Tudi planeno po najnovšem znanstvenem postopanju z neškodljivimi sredstvi.
C. Straetzl, specialni zdravnik Lincna am Badenau 47-68-104

Kapljice sv. Jakoba
Ovim se odpravljaju polpuno i sigurno svo Zoludnane i židodne bolezni, takodjer onakvo, koje su se ustaljivale svim ljudskimi sredstvi, osobito pa kronički katarh i slabost v želudcu i drobin, krc, sluzi probava, stobol jako kucanje bron, glavobol i dr. Kapljice sv. Jakoba, koje su sastavljene po navodu kuludjara grčkog samostana "Astra" iz 22 najslavnijih zdravilnih biljaka liška, koje su svaka po svo i durne prirode kao zdravilna sredstva prva vrsti. Ove sastavljene ljudi deske sa sigurno uspeh ovih ljekovitih. — Cena i staklenke 30 av., i velika staklenke 5. 2-30 prama vsotnom potpisu ili gotovom novcu. Dobivaju se u svih lekarnah.
Glavno skladište: M. Schütz, Hannover, Bentzenstrasse 6, dalje u Trstu I. Baravai, "All'Amazone" (Trst) i P. Prondini, Na Riedl A. Miksan. 30-18

Dr. MÜLLER-JA
zajnovjaste delo o slabosti, celabnih sredst. e nastopkih mladostnih progresivov itd. Pošilja se tajno za 60 nv. v post. markah.
KAROL KREIKENBAUM
Braunschweig. 62-52

Varovati so je ponarejenja.
BRÁZAY KALMAN
székesbirtos
BUDAPESTEN
Museum körút 22 sz. szám.
Brázay-a francosko kjanje je izvratno sredstvo proti glavobolu, migreni, boleznim vsehali, na obeh in zoba, proti ranam, vranjam, nalodu, izpahom in madaom ukozi in pagami tudi je jako dobra kot voda za ispiranje ust in ohranjenje zobov, posebno pa so pripravila za umivanje glave, okrepčanje rasti las, in odstranjanje glave. Cena v poplomu porabi maln staklenici 40 av., velika 80 av. 4-10
Pristan v Trstu v lekarni Ivana Gilha.
Steklenice imajo vilito tvrdko Brázaya.

Solidan dar
za samo 4 for. 50 nv. a. vr.
odlejno od sada pripravu za obred ispravga e ki, pekatranjeva in elaju Evropu Pöhtiz-saraba, koje je najuk blela, kao pravo 13-letno diato srubio in divnoj knjigi zahranjono, nastojedci iz 6 notevah sa ocuzilum rezalom, 6 ilica sa krunom, 6 vilica iz jednog komada, 12 ilica za kavu, 1 stolni svonac, dakto 31 komad, koje odalemo samo za 4 for 50 nv. a. vr., uz gotov novac ili postno puzecio. Narucba prima Zent-nl-Exped.-Verwaltung, 13. Kraljeva, Wien, 2. Sez., Schiffamtgasse N. 14.

Podružnica:
anglo-austrij. banke u Trstu
Novčani uložki
3% god. kamatah na 6-dnevnim odkazom 3% " " 30
Napoleoni kamate po pogodbi. 24-19
Kakomptira po 2 1/2% na svaku svoto.
Mestice
na Beč, Prag, Poltu i Brno pramo troškovah.
Kupuje i prodaje vrednosti, desika i couponov uz 1/2% popustbe.
Predumijanje
na varante, zalogo i poplusu torata u gotovom kamate po pogodbi.
Na vrednosti po pogodbi.
Otvorjenje kredita u Londonu, Parizu i po drugih trgovini.
Popust po pogodbi.

Teodor Slabanja
rohrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.
so pripravona volodastiti duhovodini za izdelovanje cirkovnih potrebštin najnovjeje oblike namrod: — 12-5
Monštrane, koltlovy, ciboriljov, svetilnic, svečnilkov, itd. itd. po najslavnijh con.
Tudi so pri njezi stara cerkovna priprava v ograju poslati, posrebrni in popravl.
Na blagovoljna vprasanja budu radovoljno odgovarjal.
Pošilju vanko blago dobro shranjeno in poštino pramo.

Zimska sezona 1888.
KAPUTI for. 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, anama svilni for. 27, 32.
ODIELO for. 15, 16, 18, 20, 22, 24, 25, 28, " 35 38,
JANKE in dočljano vuno sa pralukom u svih bojah for. 25 " anama svilni for. 30
GARSKE Janke sa praluk for. 22, 24, 26, 28, 30, anama svilni for. 35, 38
KAPUTI za putova tje, nepromodljivi for. 15, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 35
HAVELOKI, nepromodljivi for. 11, 13, 15, 20
KAPUTI za lov for. 7, 9, 10, 12, 15, 18, 20, 24
KAPUTI za pivarnu for. 7, 8, 9, 10
SPALNI kaputi fr. 8, 10, 11, 13, 15, 18, 20, 24, 26, 28, 30, 35
pravil turski sa svilom 35, 35
GORNI kaputi za dečko for. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14
ODIELA za dečko for. 4 1/2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14
LIVREJE i vsakojake odjeće za gospodu i djecu uz veoma nizaku stalnu cionu kod
JAKOBA ROTHBERGER,
o. k. dvorski dobavljač
v PRAGI, Graben br. 14 novi, vseh-viz gosposkoj ulici
Vanjsko naručio izvršaju se točno prama potpisu, ono što nabi bilo povoljno prizna so natrag. 43-50
Na svakom komadu je razvidna ciona po broju

Želodčne bolezni odpravi brzo in povema
JERUZALEMSKI BALZAM
edini in neodopeljivi želodčni pijuck.
Da si clovek izvoli pravi lek proti želodčnim boleznim, pač ni tako lahko, posebno dandanes, ko v trgovini prodajajo vankovratn enako leke.
Vojina raznih kapljic, izledkov itd., katere so običinatu kakor pravi židodni pripravki, niso nič drugega, nego škodljiva smena.
Edini **JERUZALEMSKI BALZAM** je pramo znan si je zagotavlja vsaki svojo priprato snakvo, odločno oživljajoči in želodčne živce hitro krepčajoča moči pravice prednosti nad vsakimi drugimi v to stroki pomnilnimi zdravilni, kar dokazuje tudi so vsakim dnevom veče pramo-jo po njemu. Ta balzam hugat na doljajših snovich kinški robarbare, katere koruinka je poznata zavrd njegove ugodnega upliva na prebavljanje ni židodne, je zaslojivo sredstvo proti tužavam v želodcu odvisnim od slabega prebavljanja; zato pa ga val strokovnjaki in zvedonci pripravodejajo proti neželčnosti, zabasajuju, smrdiljivi kaplj, gnujuju, riganju, bacanju, protiv leprovdolnim trpljenju, zlatonci in vsakih boleznih v dravstvu.
Steklenica z navodom vred stano 250 novcov. 1-15
GLAVNO SKLADIŠČE U LEKARNI
G. B. PONTONI
v GORICI.
Skladišča v Trstu v lekarni Marku Narasini i G. B. Rosta, na Reki v lekarni al Rudolntoro, G. Gmelner, v Kormlanu v lekarni A. Franzoni, v Tominu v lekarni E. Pullson. 9-23

Schivitz & Comp.
(Živie in družbeniki)
v Trstu ulica Zonta 5
preporočajo svojo zalogo vanko vrsto strojev in priprav za nje. Posebno imajo ali narodajo izvratno briegalno ali silasko (pumpo) za vanko rabo, gasilsko, strojo na par in na plin, mlatila in čistilko za žito, mline, rozala za slamo, mastilko in stiskaliko za grozdje, želozna modorna orala, kosila za travo in za žito, itd. Imajo voliko zalogo želoznih covij in druge pripravze za vodotoče, covi iz kavluka in lana, vso pripravze za stroje na par in za drugo rabo, rudna olje za mazilo itd.
Vso so pošilja carino pramo in po najnižjih cenah. 1-8

TRGOVSKA TVRDKA
Bernhard Ticho
Brno (Brünn) Krautmarkt št. 18/63 v lastnej hiši
pošilja proti povzoku:

OstaneK Brnskega sukna sama volna 3.10 m. dolga za kompletno obleko f. 5.50	OstaneK blaga za vrhno sukno sama volna 3.10 m. dolga za celo vrhno sukno f. 2.50	Deset metrov Terno "aloure" sama volna 60 cm široko v vseh modnih barvah f. 4	Deset met. kariranga blaga za OBLEKE 60 cm široka za celo obleko f. 2.50	Kos humberškega OKSFORDA ki se da oprati, dobre buže 20 kornolcev popolnoma f. 4.50	Kos zefira najbolji in najbolj modnorna blaga za moške košulje in čel. 20 kornolcev f. 6.50
OstaneK PALMERSTON, 3.10 met d. d. za popolno zimsko sukno f. 5.50	OstaneK MANDARINA sama volna, 2.10 m dolga za celo zimsko sukno f. 3	Deset metrov sukna za gospe sama volna v vseh inostilnih barvah dvojn. širokosti f. 3	Deset metrov Baršena za oblek. ki se da oprati, krasni vzori 60 cm široki f. 4.50	Kos domačega PLATNA 2, 20 kornolc. f. 4.50 30 kornolc. f. 5.50 40 kornolc. f. 6.50	En kos MOSOLINE 1/2 širok, 30 kornolcev popolnoma, boji in otatno f. 6.50
OstaneK štajersk. valjanoga sukna 2.25 m za celo lovsko sukno f. 5	Deset met. Kalmuka štetje po modli se da oprati 60 cm f. 2.20	Deset met. "alarijne flanelo ki se da oprati na pol volna po najnovjših siviljah 60 cm f. 4	Deset metrov Baršena za oblek. ki se da oprati, krasni vzori 60 cm široki f. 4.50	Košulje za gosp. klatskova blaga, buže ali burvano f. 80 II. f. 1.30	Košulje za GOSPE iz obilnosa, vzor- ni košulje f. 2.50
Deset do dvajseti met. ost-nikov Wolanskih tapetov zelo trpežnih f. 3.50	edna garnitura RIPSA za dva ogrinjali za postelja in jeden mizni prt f. 4.50	Deset metrov Nigerskega valjanega sukna sama volna, najnovjeje blaga, za jenskega in zimsko obleke dvojn. 8 f. kosi f. 3	Jedna garnitura Jute za dve ogrinjali za postelje in jedan mizni prt f. 3.50	Zaveza OD JUTE po štirih in petu popolno f. 3.50	Dvojnata ruta od VELURJA 1/2 dolga sama volna f. 3.50
Kos Chiffona Nr. C 50 kornolcev popol- noma f. 3.50 Nr. CC iz najbolje bar. f. 5.50	Ena kosiska PLAHTA 100 cm dolga 130 cm široka prv. dob- ro f. 1.50	Jopica za gospe iz ovejze volne (Jazyz), v vseh bar- vah ki se izpo postaje f. 4	Kanevas 1/2 širok, 30 kom. de- lila f. 2.50, pleten 30 kornolc. bl. ruzice f. 4	Zimski OGRTAČ 1/2 dolga f. 1.50	

Najboljši
papir za cigarete
13-26
Je pristni
LE HOUBLON
francoski fabrikat Cawleyer in Heogyer v Parizu.
Svari so pred ponarejenjom.
Ta papir gorke pripravodejajo gospodje dr. J. J. Pöhl, E. Ludwig, E. Lipman, prof. socii konije na dunajskem vaučističu, radi njegove najboljeje likovnosti, radi njegove čistote in zato, kor v njem ni nikako druge zdravju škodljivo tvorine.
Pozor! Vsek naj paz na naslednji podpis:

FAC-SIMILE DE L'ARTIGERIE 17, rue de Valenciennes, 17, rue de Valenciennes, 17, rue de Valenciennes